

*І*сторія школи – це не одна перегорнута сторінка історії села. Про це свідчать розповіді людей старшого покоління, документальні матеріали.

В давні часи першою школою була сім'я, так би мовити, родинна школа – прародителька педагогічної науки, теорії і практики родинно-шкільного виховання. У родині діти отримували першопочатки навчання і виховання, головним критерієм якого було праведне поведження дитини. Основою навчання були біблійські заповіді.

Першим навчальним закладом у нашому селі була церковно-приходська школа. З кінця ХІХ ст. царський уряд дещо більше починає приділяти увагу розвитку народної освіти. В ці часи кількість початкових і середніх шкіл зросла з 1300 до 1700.

Школа в селі Лукнів була відкрита в 1880 році. Приміщення школи будувало земство, тому школа називалась земською. Це була трирічна школа з одним класом і одним учителем. Діти вивчали граматику, арифметику, вчилися читати та писати.

Зусиллями української інтелігенції після лютневої революції 1917 року почалося поширення національних культурно-освітніх організації – “Просвіт”, діяльність яких була особливо активною серед сільського населення. “Просвіти” організовували на селі бібліотеки, драмгуртки, хорові колективи, лекторії. В нашому селі вони розповсюджували літературу з історії України, Букварі. Продовжувалася освітня справа на селі в роки діяльності Української Центральної ради. У пореволюційні демократичні часи, головним чином за часів української держави П. Скоропадського, було найбільше досягнуто успіхів саме в національно-культурному будівництві і, зокрема, в освіті. Освітня робота на селі значно покращилася, адже держава приділяла на той час неабияку увагу цьому питанню. Почали вивчатися такі предмети: українська мова, історія України, географія України. Виховання проводилося на основі традицій українського народу.

По закінченню громадянської війни, радянська влада прагнула будувати принципову нову школу. Історію, літературу та інші гуманітарні дисципліни пропонували викладати на основі ідей соціалізму. Як і по всій країні, в селі було скасовано викладання закону Божого.

У липні 1919 року Раднарком УСРР схвалив “Полження про єдину трудову школу української СРР”, за яким вводилося безплатне навчання і обов'язковість його для дітей віком від 7 до 16 років.

У 1920 році усі нижчі та середні державні, громадські й приватні школи реорганізувалися в єдину загальноосвітню трудову семирічну школу, що мала 2 ступені: 1-4 класи та 5-7 класи.

Якщо до революції більшість населення було неписьменним, то після громадянської війни велика увага приділялася ліквідації неписьменності. В школі було відкрите вечірнє навчання для дорослого населення, так званий лікнеп. Для старших людей було організовано навчання дома, до яких були прикріплені культармійці з людей, які закінчили 3-4 класи школи. Таким шляхом неписьменність була за декілька років ліквідована.

До 1928 року школою завідувала Копцева Раїса Іванівна, а з 1928 року по 1930 рік – Рублевський Валентин Іванович, з 1930 року по 1931 рік – Матусевич Петро Маркович.

Будівництво нової школи розпочали в 1928 році, а в 1932 році відбулося її відкриття. Спочатку було відкрито 4 класи, а згодом ще три. Школа стала семирічною. Це приміщення школи функціонує і сьогодні.

Директором школи на цей час працював (до 1934 року) Сакун Микола Антонович. З 1934 року до початку війни (1941 рік) очолював школу Дорошенко Микола Олексійович, з 1941 по 1942 рік – Лебедько Тіна Іванівна.

В грізні роки війни (з літа 1942 року по вересень 1943 року), коли в село прийшли німці і в приміщенні школи розташувався табір власівців, завдання яких було боротьба проти партизан, школа припинила свою діяльність. Приміщення було частково зруйноване (вибиті вікна, розвалені печі, розбиті меблі, знищені підручники).

Після звільнення краю від фашистів (вересень 1943 року), в селі під керівництвом Грицай Анастасії Василівни, завуча школи, вмілого педагога і організатора, всі дружно взялися за ремонт школи і підготовку до навчання: зробили меблі (столи, лави), відремонтували двері, вікна, печі, зібрали частину підручників, зошитів; провели облік всіх дітей шкільного віку. І хоча не вистачало вчителів і в класах були діти різного віку, з жовтня 1943 року розпочали навчання. Директором був призначений Підгорний Іван Михайлович, який працював на цій посаді до 1945 року.

В післявоєнні роки школу очолювали: Оболенський Олексій Федорович (з 1945 по 1947 рік); Волошко Микола Ілліч (з 1947 по 1949 рік).

**Шкільна “Полуторка”,
яка прошла дорогами війни**

Д.В. Наумчик серед учнів

У 1948 році у наше село приїхав ще тоді молодий вчитель фізики Дмитро Васильович Наумчик, який спочатку працював завучем, а з вересня 1949 по 1975 рік директором Лукнівської восьмирічної школи. Висококультурна людина, глибоко ерудована, справжній майстер своєї справи, інженер і скульптор дитячих душ, він багато зробив для школи: в 1953 році було посаджено шкільний сад, який займав площу 1,5 га; збудовано приміщення інтернату, їдальні, майстерні. Ці будівлі функціонують і сьогодні, плодоносить сад. Зміцнилась матеріальна база школи, особливо оснащення кабінету фізики. Багато працював із кадрами, був справжній вчителем вчителів, носив високе звання

“Відмінника народної освіти”. На протязі 26 років (саме стільки Дмитро Васильович) працював директором склався дружній колектив.

Педколектив школи ----- 1959 рік ----- Учні школи

В 1966 році, наприклад, він налічував 13 вчителів. Ось деякі з них: Костирко Феодосія Омельянівна 1907 р.н., працювала вчителем початкових класів з 1932 року. Педстаж – 34 роки. Костюк (Федоренко) Варвара Іванівна 1923 р.н., вчитель початкових класів Лукнівської школи з 1948 року. Педстаж – 30 років. Гуревич Євгенія Йосипівна 1917 р.н., працювала в школі з 1950 року спочатку вчителем 1-4 класів, а потім вчителем німецької мови. Кичко Анастасія Григорівна 1921 р.н., працювала в школі з 1943 року. Спочатку вчителем історії, потім української мови і літератури, а згодом вчителем російської мови і літератури. Педстаж – 41 рік. Якуба Надія Федосівна 1923 р.н., працювала вчителем математики з 1953 року. Педстаж – 20 років. Прядко Катерина Миколаївна 1930 р.н. Вчителем української мови та літератури працювала з 1950 року. Педстаж – 45 років. Ці вчителі на протязі багатьох років склали основу педагогічного колективу школи і працювали тут до пенсійного віку. Їх учні обрали різні професії; багатьом вони дали путівки в життя, наставили на істинний шлях.

На уроці фізики

Благоустрій шкільного подвір'я

Прогулянка до лісу. "Булахівщина". 1958 рік.

**Поїздка в с. Краснопілля
на олімпіаду. 1958 р.**

На перерві. 1960 р.

Директор школи Наумчи Д.В.

Піонери. 1961 р.

З 1975 по 1986 рік педагогічний колектив школи очолювала Прядко Катерина Миколаївна, яка продовжила традиції школи, започатковані Наумчиком Д. В. За роки її керівництва було реконструйовано приміщення школи, зроблено чимало для зміцнення матеріальної бази. 10 років очолювала Катерина Миколаївна колектив, навчала всіх жити дружно, мирно, працювати з ентузіазмом. Талановитий педагог, з глибоким і цікавим внутрішнім світом, стійкою системою принципів і власним світосприйняттям, вона стільки доброго, праведного зробила на цій землі людям, дякуючи своїй чуйності. Неперерахувати тих учнів, яким допомогла словом і ділом. В 1971 році за успіхів справі навчання і виховання підростаючого покоління була нагороджена орденом "Трудового червоного прапора". Шість її вихованців стали вчителями української мови і літератури.

В 1986 році директором стала колишня випускниця цієї школи Гончарова Валентина Михайлівна, класним керівником якої в свій час була Прядко К.М. педагог за покликанням, вона вкладає у справу навчання і виховання своє натхнення і душу. 23 роки працює Валентина Михайлівна на освітній ниві, спочатку вчителем фізичної культури, а потім російської мови та літератури, з них 5 років очолювала колектив школи, роблячи з колегами все для того, аби школа була в числі кращих. Звідси її невичерпне прагнення робити кожну справу на високому професійному рівні, з повною віддачею знань, сил, енергії, досвіду. Під її керівництвом добудоване приміщення їдальні, підведено питну воду, частково проведено капітальний ремонт школи (замінено вікна, впорядковано територію: висаджено зелені насадження туї, замінено огорожу, оздоблено школу ззовні).

Клопітка робота директора і вчителя Гончарової В.М. була відзначена похвальною грамотами Міністерства освіти, обласного та районного відділів освіти. Ініціативний педагог, вона завжди в творчому пошуку нових засобів і шляхів навчання та виховання учнів, бо для неї дороговказом стали слова В. Сухомлинського: “ На учительській совісті найцінніше, що є в світі, -- людина ...”.

З 1991 року директором школи став молодий і енергійний вчитель Гончаров Володимир Іванович – передбачливий, вимогливий, вмілий організатор і господар. Одним із першочергових завдань нового директора стало відкриття середньої школи. Школа була реорганізована з неповної середньої школи в середню при підтримці батьків, голови сільської ради Дроздова Г.В., директора філіалу КВЕРЗ Мухи О.В. В цей час школу відвідувало 73 учні. Діти старших класів одержали можливість отримати посвідчення водія, дівчатам – кухаря. В 1993 році відбувся її перший випуск. Станом на листопад 1999 року школа нараховує 114 учнів. З ними працюють 20 учителів. 27 років працює вчителем української мови та літератури Костирко Катерина Гнатівна, 21 рік – вчитель історії Радзевич О.О. Є в кого повчитись молоді. А її чимало – третина колективу. Серед молодих вчителів є й колишні випускники: Лисенко Т.О., Степаненко Л.Ф., Костирко В.М., Глушко О.М. Їм, насамперед, розвивати кращі традиції школи. Вихованці Лукнівської середньої школи нині працюють у багатьох сферах народного господарства, освіті, охороні здоров'я.

Нелегкий, через економічні негаразди, сьогоднішній день школи. Але її педколектив, на який опирається у своїй роботі директор Гончаров В.І., його заступники Гончарова В.М. та Степаненко Л.Ф., докладає зусиль,

щоб долати труднощі. Як життєве кредо, звучать слова Володимира Івановича: “Мені ніколи не хотілося бути останнім ні в чому. Якщо вже бути, то серед кращих”. Звідси його вимогливість і до себе, і до інших. Звідси й шана та визнання. Він – депутат районної ради.

Постійна турбота про школу, прагнення зробити все найкраще має свої результати. Школа охайна зовні і всередині. В ній зі смаком оформлені класні кімнати, кабінети. Реконструйований спортивний майданчик, установлене нестандартне обладнання. Побудовані господарчі будівлі.

З ініціативи директора школи і при підтримці голови КСП “Лукново” Гейка М.М., сільського голови Менюка О.В. початкові класи мають можливість навчатись в новому приміщенні – колишній сільській раді.

Школа збагачує своїх учнів глибокими знаннями, дбає про їх всебічний розвиток, створює умови для відпочинку. Педагогічний колектив бачить результати своєї праці, ставить нові завдання, що їх диктує час, шукає шляхи для їх розв’язання. Вчителі впевнені у своїх силах. А це – запорука дальшого поступу.

Йдуть роки. Змінюється обличчя школи. Змінюється кількість тих, хто переступав поріг цієї школи, хто здобуває тут знання, кого вчать доброму, вічному. Так в передвоєнні роки школу відвідували 270-300 учнів; в післявоєнні роки (1951 рік) – 190 учнів;

В 1964 році – 146 учнів;

В 1974 році – 79 учнів;

В 1983 році – 37 учнів;

В 1990 році – 54 учні;

В 1999 році – 114 учнів.

В 2005 році – 107 учнів

У вересні 2003 року на території сільської школи було гамірно і дуже людно. А це тому, що було святкування 70-річного ювілею приміщення спочатку початкової, згодом неповної середньої, а зараз загальноосвітньої школи. На свято прибули численні гості, аби ще раз торкнутись святинь своєї молодості.

Велична мелодія гімну України лине над пришкільним майданчиком, де вишукувались на урочисту лінійку школярі. Підтягнуті, з гідністю усвідомленою ціною десяти років, проведених у шкільних стінах, завтрашні випускники, радісно збуджені першокласники, що тільки-но вступили на першу сходинку до країни знань... Цього дня в них подвійне свято: першого дзвоника і загальношкільний ювілей.

На загальношкільну лінійку шикуються випускники минулих поколінь, починаючи з 1952 року, для яких це вже піввіковий ювілей прощання зі школою. Та не згасла в серцях їх любов до своєї колиски знань, де брали перші уроки житейської мудрості, де pestилась і водночас гартувалась їх відданість ідеалам добра і творіння, про що так щиро і мудро говорила випускниця 1952 року Ганна Іванівна Калита, та інші виступаючі.

Зі щирими вітаннями звернулись до педколективу, учнів, усіх учасників свята заступник голови Райдержадміністрації С.І. Карацюба, начальник відділу освіти Т.А. Ковальчук, депутати районної ради В.П. Шкурко, обласної – Дроздов Г.В., сільський голова Гончаров В.І., директор ПСП Гейко М.М., та інші.

А ось і кульмінаційний момент свята: лунає перший дзвінок. Щастя ж Вам у житті, і найменші, і найстарші ! Вам знову радо відкриває свої двері країна знань.

У вересні 2003 року при школі було відкрито однокласовий дитячий садок. Мета відкриття – охоплення дітей дошкільною освітою. Нині група нараховує 15 дітей. Вихователем групи працює Скорик Світлана.

Змінюється склад педагогічного колективу, поповнюється новими кадрами. Але для всіх поколінь односельців школа завжди була і є своєрідним духовним центром, вогнищем мудрості, осередком культури, добрим другом і порадником.

